

ÖĞRENCİ

ADI: .....

SOYADI: .....

SINIFI: ..... NO: .....

**ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
TARİH DERSİ 10. SINIFLAR
2. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEK SINAV SORULARI ****

Okulunuzun Adı

CEVAP ANAHTARI

10.5.5. Kanuni Döneminden itibaren Osmanlı Devleti'nin eriştiği olgunluğu siyasi sınırlar ve devlet teşkilatı açısından açıklar.

1. Kanuni Sultan Süleyman'ın Viyana Kuşatmasını kaldırma nedenlerinden iki tanesini yazınız.(5+5=10 puan)

- a)Avusturya ordusunun Osmanlı ordusunun önüne çıkmaması
b)Kış mevsiminin yaklaşması
c)Kuşatma için gerekli büyük topların getirilmemesi
d)Ordunun erzak sıkıntısı çekmesi

*Bu maddelerden herhangi ikisinin yazılması tam puan almak için yeterlidir.

Not: Bu maddeler dışında olup örnek yanıtlar çerçevesinde yazılan yanıtlar da tam puanla değerlendirilecektir.

10.5.6. Uyguladığı uzun vadeli stratejinin Osmanlı Devleti'nin dünya gücü haline gelmesindeki rolünü analiz eder.

2. Osmanlı Devleti'nin II.Bayezid Dönemi'nde zulme uğrayan İspanya'daki Müslümanlara yeteri kadar yardım edememesini Cem Sultan ile ilişkilendirerek açıklayınız.(10 puan)

Bu dönemde Cem Sultan İsyanının sürüyor olması Osmanlı Devleti'ni dış politikada zor duruma düşürmüştü, İspanya'daki Müslümanlara yeterince yardım edilememesinde etkili olmuştur.

10.5.7. Osmanlı Devleti'nin takip ettiği kara ve deniz politikalarını analiz eder.

3. Osmanlı Devleti'nin savaş alanında Safevilere üstünlük sağlamasına rağmen bu devleti tamamen ortadan kaldıramama nedenini kısaca yazınız.(10 puan)

Öğrenciden özellikle Osmanlı ile Safeviler arasındaki coğrafi alanın özelliklerini belirtmesi beklenmektedir.

Örnek yanıt: Coğrafi engeller (Bölgenin dağlık, engebeli oluşu, ağır silah ve mühimmatın bölgeye taşınamaması) etkili olmuştur.

Not: Doğru yanıtla ilişkili olan tüm ifadeler tam puanla değerlendirilecektir.

10.5.7. Osmanlı Devleti'nin takip ettiği kara ve deniz politikalarını analiz eder.

4. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde gerçekleştirilen Hint Deniz Seferlerinin başarısız olma nedenlerinden ikisini yazınız.(5+5=10 puan)

- a)Seferlere gereken önemin verilmemesi
b)Gemilerin büyük denizlere göre yapılmaması
c)Osmanlı gemicilerinin okyanuslar hakkında yeterince bilgiye sahip olmaması
d)Gücerat Sultanlığının yeterince yardım yapmaması
e)Portekiz'in İslam coğrafyasından uzaklaştırılması

Bu maddelerden herhangi ikisinin yazılması tam puan almak için yeterlidir.

Not: Bu maddeler dışında olup örnek yanıtlar çerçevesinde yazılan yanıtlar da tam puanla değerlendirilecektir.

10.6.1. Topkapı Sarayı'nın devlet idaresinin yanı sıra devlet adamı yetiştirilmesinde ve şehir kültürünün gelişmesindeki rollerini analiz eder.

5. Osmanlı Devleti'nde ilk dönemden itibaren 1600'lü yıllara kadar sürekli vezir sayısında artış görülmesinin nedenini yazınız.(10 puan)

Sınırların hızla genişlemesi, bunun sonucunda doğan yeni ihtiyaçlara yanıt verme ihtiyacı.

Not: Doğru yanıtla ilişkili olan tüm ifadeler tam puanla değerlendirilecektir.

10.6.1. Topkapı Sarayı'nın devlet idaresinin yanı sıra devlet adamı yetiştirilmesinde ve şehir kültürünün gelişmesindeki rollerini analiz eder.

6. Osmanlı Devleti'nde Divan üyelerinden hangisinin bu makama gelmeden önce İstanbul Kadılığı yapmış olma zorunluluğu vardır? Yazınız.(10 puan)

Kazasker (Kadıasker)

10.6.2. Osmanlı Devleti'nde merkezî otoriteyi güçlendirmeye yönelik düzenlemeleri analiz eder.

7. Fatih Sultan Mehmet'le birlikte "Padişaha kardeşlerini öldürme yetkisinin yasal olarak verilmesi" ile ulaşılmak istenen amacı kısaca yazınız.(10 puan)

Taht kavgalarını önlemek, merkezî yapıyı güçlü tutmak, devletin zayıflamasının parçalanmasının önüne geçmek amaçlanmıştır.

Not: Doğru yanıtla ilişkili olan tüm ifadeler tam puanla değerlendirilecektir.

10.7.1. Osmanlı Devleti'nde millet sisteminin yapısını analiz eder.

8. Osmanlı Devlet topraklarında yaşayan gayrimüslimlere kendi inançlarının ve hukuklarının gerektirdiği şekilde yaşama imkânının tanınmasının devlete sağladığı faydalara bir örnek veriniz. (10 puan)

a)Toplumsal huzurun sağlanması ve devam etmesi

b)Gayrimüslimlerin devlete olan bağlılığının devamı

c)Yabancı devletlerin kışkırtmalarının önüne geçme

Bu maddelerden herhangi birinin yazılması tam puan almak için yeterlidir.

Not: Bu maddeler dışında olup örnek yanıtlar çerçevesinde yazılan yanıtlar da tam puanla değerlendirilecektir.

10.7.1. Osmanlı Devleti'nde millet sisteminin yapısını analiz eder.

9. Osmanlı Devleti'nde bir kısım insan için "Aynı ümmettenler" denildiğinde ne anlatılmak istenmektedir? Kısaca yazınız.(10 puan)

O kişilerin aynı dine sahip oldukları kastedilmektedir.(İslam ümmeti, Hristiyan ümmeti... gibi.)

10.7.2. Osmanlı Devleti'nin fethettiği yerleşim yerlerinin İslam kültürünün etkisiyle geçirdiği dönüşümü analiz eder.

10. Osmanlı sınırları içerisinde yaşayan gayrimüslimler; kendi gelenekleri etrafında örgütlenme, inançlarını özgürce yaşama imkân ve araçlarına sahipti. Bu ortam Osmanlı Devleti tarafından bilinçli olarak yaratılıyor, gayrimüslimlerin hakları korunuyordu.

Osmanlı Devleti'nin izlediği bu politika sonraki yıllarda gayrimüslimlerin kültürel varlığı üzerinde nasıl bir etkiye yol açmıştır, yazınız(10 puan)

Öğrencilerden gayrimüslimlerin Osmanlı egemenliğinde benliklerini koruyabildikleri, geliştirebildiklerinin vurgusu beklenmektedir.

Örnek yanıt: Bu özgür ortam sayesinde gayrimüslimler benliklerini kaybetmemiş, kültürel varlıklarını korumuşlar ve geliştirebilmişlerdir

** Bu örnek yazılı sınav soruları 9 Şubat 2024 tarihinde yapılan İl Zümre Öğretmenler Kurulu toplantısında il/ilçe alan zümre öğretmenlerince kararlaştırılan "2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU" dikkate alınarak hazırlanmıştır.